

Finansinspektionen
Box 7821

Vår referens/dnr:
SN Dnr 63/2020

103 97 Stockholm

Er referens/dnr:
FI Dnr 18–1154

2020-05-13

Remissvar

Finansinspektionens förslag till nya gruppregler och distributionsregler för tjänstepensionsföretag

Svenskt Näringsliv har beretts möjlighet att yttra sig över förslagen till nya gruppregler och distributionsregler för tjänstepensionsföretag och vill anföra följande vad gäller försäkringsdistribution.

1. Kollektivavtalsgrundade tjänstepensionsförsäkringar; en viktig del i den svenska modellen

Enligt lagen om tjänstepensionsföretag 1 kap § 16 ska lagen om försäkringsdistribution gälla även för tjänstepensionsföretag. Finansinspektionen har i förordning om tjänstepensionsföretag fått regeringens bemyndigande att meddela föreskrifter om vad tjänstepensionsföretag närmare ska iakttä vid tillämpningen av lagen om försäkringsdistribution.

Enligt samtliga förarbeten till lagen om tjänstepensionsföretag samt lagen om försäkringsdistribution anses den modell som finns i Sverige för kollektivavtalade försäkringar vara en god ordning för att tillvarata försäkringstagarnas, de försäkrades och övriga ersättningsberättigades rättigheter.

Finansdepartementet har nyligen skickat ut på remiss promemorian "En översyn av regleringen för tjänstepensionsföretag". Förslagen är föranledda av fyra av riksdagen till regeringen lämnade tillkännagivanden. Med beaktande av de särskilda förutsättningar som gäller för kollektivavtalade tjänstepensionsförsäkringar samt de speciella egenskaper som dessa försäkringar uppvisar föreslås bl.a. i promemorian att kollektivavtalsparterna, istället för bestämmelserna i lagen om försäkringsdistribution, får avtala om information i samband med distribution av kollektivavtalsgrundade tjänstepensionsförsäkringar.

Finansinspektionen bör vid utformningen av distributionsreglerna, på samma sätt som riksdagen och regeringen nu har gjort vad gäller informationsgivningen, beakta och ta hänsyn till de särskilda förutsättningar som gäller för kollektivavtalade tjänstepensionsförsäkringar samt de speciella egenskaper som dessa försäkringar uppvisar.

2. Administration av kollektivavtalsgrundade tjänstepensionsförsäkringar

Det finns fortfarande oklarheter kring tillämpningen av lagen om försäkringsdistribution avseende försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag när administrationen av kollektivavtalsgrundade försäkringar sköts av valcentraler (administrationsbolag). Det framgår av motiven till lagen om försäkringsdistribution att valcentralernas administration av kollektivavtalsgrundade försäkringar såsom tecknande av försäkringsavtal med försäkringstagare, förmedling av premier, informationslämnande m.m. inte är att anses som tillståndspliktig verksamhet.

Fora och Collectum är valcentraler på den privata kollektivavtalade tjänstepensionsmarknaden. Med hänvisning till att de inte bedriver försäkringsdistribution enligt lagen om försäkringsdistribution har Fora återkallat sitt tillstånd som försäkringsdistributör och Collectum har begärt återkallelse av tillståndet hos Finansinspektionen. Detta sker efter lång och ingående dialog med Finansinspektionen.

De åtgärder som valcentralerna utför är således inte att anses som försäkringsdistribution och inte heller kan därför dessa åtgärder vara från tjänstepensionsföretagen utlagd försäkringsdistribution. Det kan exempelvis inte anses åligga tjänstepensionsföretag att uppfylla de kompetens- och lämplighetskrav som åligger företagen genom kontroll av valcentralernas anställda. Den verksamhet som valcentralerna utför är åtgärder som avtalsparterna har kommit överens om i kollektivavtal att valcentralerna ska sköta och som därför inte är försäkringsdistribution enligt lagen om försäkringsdistribution. Det kan alltså inte vara fråga om verksamhet som är utlagd av tjänstepensionsföretag.

Finansinspektionen måste tydliggöra i 1 kap 4 § att de åtgärder som valcentralerna utför inte är av tjänstepensionsföretagen utlagd verksamhet. Eftersom detta gäller alla tjänstepensionsförsäkringar som administreras av valcentraler måste motsvarande förtydligande också göras i föreskrifterna om försäkringsdistribution för försäkringsföretag som tillhandahåller produkter enligt samma kollektivavtalade pensionsplaner.

3. Kommissionens delegerade förordningar

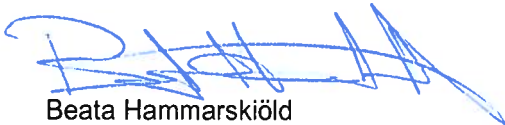
I föreskrifterna hänvisas till kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/2358 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/97 vad gäller produkttillsyns- och styrningskrav för försäkringsföretag och försäkringsdistributörer. Förordningen är inte direkt tillämplig på tjänstepensionsföretag. Detta sätt att hänvisa till en förordning som inte är direkt tillämplig skapar otydlighet och osäkerhet. Detsamma gäller kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/2359 om komplettering av samma direktiv vad gäller informationskrav och uppföranderegler för distribution av försäkringsbaserade investeringsprodukter som i förslaget blir tillämplig genom hänvisning till 14 kap distributionsföreskrifterna. Istället för dessa hänvisningar bör relevanta bestämmelser tas in direkt i föreskrifterna. Finansinspektionen måste sakligt motivera och avväga vilka bestämmelser som är relevanta att tas in i föreskrifterna. Det kan starkt ifrågasättas om bestämmelser i de delegerade förordningarna överhuvudtaget bör omfatta kollektivavtalade försäkringar som framförhandlats av arbetsmarknadens parter.

4. Försäkringsbaserade investeringsprodukter och vissa pensionsförsäkringar

I 1 kap 4 § tredje stycket anges att om tjänstepensionsföretag distribuerar försäkringsbaserade investeringsprodukter eller vissa pensionsförsäkringar "direkt" till den enskilde arbetstagen tillämpas dessutom 13 kap 6 § och 14 kap i Finansinspektionens föreskrifter om försäkringsdistribution. Med distribution "direkt" avses enligt remisspromemorian (sidan 14 första stycket) rådgivning till enskilda arbetstagare. Det är alltså i tydliga rådgivningssituationer till enskilda arbetstagare som reglerna ska tillämpas. Det bör därför i föreskrifterna tydligt framgå att 13 kap 6 § och 14 kap i föreskrifterna om försäkringsdistribution endast ska tillämpas "vid rådgivning till den enskilde arbetstagen".

Reglerna i 1 kap 4 § tredje stycket ska tillämpas om tjänstepensionsföretaget distribuerar försäkringsbaserade investeringsprodukter eller vissa pensionsförsäkringar. Enligt definitionen av försäkringsbaserade investeringsprodukter i 1 kap 9 § p 8 lagen om försäkringsdistribution görs undantag från pensionsförsäkringar. Trots detta ska enligt förslaget vissa pensionsförsäkringar i tjänstepensionsföretag omfattas av de krav som gäller försäkringsbaserade investeringsprodukter. Det är oklart vilka försäkringsbaserade investeringsprodukter och vilka "vissa" pensionsförsäkringar som åsyftas. Finns det överhuvudtaget sådana produkter och försäkringar som distribueras av tjänstepensionsföretag? Finansinspektionen måste därför klargöra vilka konkreta produkter i tjänstepensionsföretag som skulle kunna vara försäkringsbaserade investeringsprodukter och "vissa" pensionsförsäkringar.

SVENSKT NÄRINGSLIV

Beata Hammarskiöld

